

F. D. GUERAZZI

H

ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΒΕΝΕΒΕΝΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια)

Ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Πικεντίνων, πλὴν τῆς Ἀμάλφης, τῆς Νεαπόλεως καὶ τοῦ Πανόρμου, αἱ ἄλλαι πόλεις εἶχον περιέλθῃ πασαι εἰς χεῖρας τοῦ Ριχάρδου τῆς Ἀκουίλας, κόμητος τοῦ Φόνδι.

Ὁ κόμης τῆς Ροῦπε Κανίνας εἶχε καθυποτάξῃ ἅπασαν τὴν χώραν τῆς Ἀλίφης.

Ὁ Γουλλιέλμος, φθίνων ἀδρανῆς ἐν τοῖς ἀνακτόροις του, ἠγνόει πάντα ταῦτα, ἅτινα ἀπέκρυπτεν ἀπ' αὐτοῦ λίαν ἐπιτηδεύων ὁ Μαῖων. Ἐπὶ τέλους, στάσις ἐξεργάγη καὶ ἐν αὐτῷ τῷ Πανόρμῳ.

Τότε ὁ Γουλλιέλμος, γνοὺς τὸν κίνδυνον, ἐξῆλθε καὶ καθησύχασε τὸν λαόν. Ἀνεκτήσατο τὴν ὑπὸ τῶν στασιαστῶν καταληφθεῖσαν Βουτέραν, ἀπεφυλάκισε τὸν Σίμωνα, ἐξώπλισε στόλον καὶ διέβη τὸν Φάρον.

Ὁ Μαῖων ἐξεπλάγη καὶ ἐφοβήθη ταῦτοχρόνως, ἰδὼν τὴν αἰφνιδίαν ταύτην μεταβολήν, καὶ ἀφοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ τὴν ἀπροσδόκητον ἐκείνην ἐξαψιν, ἔκρινε καλὸν νὰ παρακολουθήσῃ αὐτήν.

Ὁ Γουλλιέλμος, ἐξακολουθῶν τὴν πορείαν του, ἐξεπόρθησε τὸ Βρενδήσιον, κατέστρεψε τὸ Βάρι, κατέλαβε τὸν Τάραντα, καὶ πολιορκήσας στενῶς τὸ Βενεβέντον ἐξηνάγκασε τὸν Πάπαν Ἀδριανὸν Δ', τὸν κύριον ὑποκινητὴν τῶν ταραχῶν ἐκείνων, νὰ ὑπογράψῃ τοὺς εἰς αὐτὸν ἐπιβληθέντας ὅρους τῆς εἰρήνης.

Οἱ στασιασταί, ἀπελπισθέντες, ἐδραπέτευσαν.

Ὁ κόμης Ροβέρτος, ὁ τῆς Ροῦπε Κανίνας καὶ ἄλλοι, κατέφυγον εἰς Λομβαρδίαν.

Ὁ πρίγκηψ τῆς Καπύης, θελήσας νὰ διαβῇ τὸν Γαριλλιάνον, ἐπροδόθη ὑπὸ τοῦ κόμητος Ριχάρδου τῆς Ἀκουίλας—ὅστις διὰ τῆς δευτέρας προδοσίας ἀπέφυγε τὴν ποινὴν τῆς πρώτης, φέρων τὴν ἀτιμίαν ἀμφοτέρων—καὶ μετεφέρθη εἰς Πάνορμον, ὅπου, ἀποτυφλωθεὶς, ἀπέθανεν οἰκτρῶς.

Ἄλλ' ὁ τρόμος, ἂν μὴ ἐπιβέβηται ὑπὸ διαρκoῦς στρατοῦ, δὲν ἰσχύει νὰ χαλινωγῇ τὸς στασιασάντας λαούς.

Μόλις ὁ Γουλλιέλμος ἐπανῆλθεν εἰς Πάνορμον καὶ ἐπανέπεσεν εἰς τὴν ἀδράνειαν τῶν ἀνακτόρων του, ἡ Ἀπουλία ἐστασίασεν αὖθις.

Ὁ Μαῖων ἔκρινε καλὸν νὰ πέμψῃ ἐκεῖ τὸν Μάριον Βονέλλον, ὅπως ἐπαναφέρῃ τὴν ἡσυχίαν· ἀλλ' οὗτος—τὸ μὲν ἕνεκα τοῦ μίσους, ὅπερ ἔτρεφε κατὰ τοῦ ναυάρχου, ὅστις θέλων ἐπιμόνως νὰ νυμφεύσῃ

αὐτὸν μετὰ τῆς θυγατρὸς του, παρεκώλυε τοὺς μετὰ τῆς Κλημεντίας κομήσεως τοῦ Καταντσαρίου γάμους του, οὓς ἐκεῖνος διακαῶς ἐπόθει, — τὸ δὲ παραπεισθεὶς ὑπὸ Ρογήρου τοῦ Μαρτοράνου, ἱππότητος μεγίστης ἀπολαύοντος φήμης, — συνεννοήθη μετὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ Μαῖωνος, πρὸς οὓς μάλιστα ὑπεσχέθη καὶ νὰ τὸν φονεύσῃ. Ἐν τούτοις, ὁ Μαῖων, νομίσας ὅτι εἶχεν ἐπιστῇ ἡ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων του κατὰλληλος στιγμή, ἦλθεν εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου.

Καὶ περὶ μὲν τοῦ θανάτου τοῦ βασιλέως συνεφώνησαν, περὶ δὲ τῆς κηδεμονίας τῶν ἀνηλίκων βασιλοπαίδων διεφώνησαν. Τὴν κηδεμονίαν ταύτην ἀπῆται δι' ἑαυτὸν ὁ ναύαρχος· ἀλλ' ὁ Οὐγών, γινώσκων τὴν δολιότητα αὐτοῦ, δὲν συγκατένευεν. Ἐκ τούτου, προέκυψαν ἀμοιβαῖα παράπονα, εἴτα ὕβρεις. . . Ἐπὶ τέλους, ἀπεχωρίσθησαν ἐχθροί . . . καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἐδηλητηριάσθη. . . Ὁ Βονέλλος, ἐπανελθὼν, ἐβεβαίωσε τὸν Μαῖωνα, ὅτι αἱ ἐν Ἀπουλίᾳ ταραχαὶ καθησύχασαν. Μαθὼν δὲ τὴν μεταξὺ ἀρχιεπισκόπου καὶ ναυάρχου ἔριδα, μετέβη εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ πρώτου, ὃν εὗρεν ἐν τῇ κλίνῃ, πάσχοντα ἔτι ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ δηλητηρίου.

Πληροφορηθεὶς δὲ παρ' αὐτοῦ τὴν σκευωρίαν τοῦ Μαῖωνος, ἐνισχύθη ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν περὶ δολοφονίας αὐτοῦ ἀπόφασίν του.

Ὁ ναύαρχος, ἰδὼν ὅτι τὸ εἰς τὸν Οὐγὼνα δοθὲν δηλητήριο δὲν ἔφερε τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα καὶ φοβηθεὶς τὰς συνεπείας, ἔλαβεν ἕτερον πολλῷ δραστηκώτερον καὶ ἀπῆλθε πρὸς ἐκεῖνον, ἔχων τὸ μείδιμα εἰς τὰ χεῖλη.

Ἀφοῦ δὲ διὰ πολλῶν τὸν ἐβεβαίωσεν, ὅτι ἤθελε νὰ ἦναι φίλος του, διότι ἀμφοτέροι ἐκ τῆς μεταξὺ αὐτῶν ἔριδος ἐβλάπτοντο, ἤρχισε νὰ λέγῃ αὐτῷ, ὅτι ἐν καὶ μόνον ὥρει νὰ σκέπτηται τότε, πῶς δηλαδὴ νὰ ἰαθῇ, διότι αὐτὸς ὑπὲρ πᾶν ἄλλο τὴν ὑγίειάν του ἐπόθει, ἐφ' ᾧ—προσέθετο—ἔφερεν αὐτῷ καὶ φάρμακόν τι, ὅπερ θὰ τὸν ἐθεράπευεν ἀναμφιβόλως, καὶ ἂν ἔτι ἦτο εἰς τὸ χεῖλος τοῦ τάφου.

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος, γνοὺς τὸν δόλον αὐτοῦ, ἀπέφυγεν ἐντέχνως τὸ προσφερόμενον φάρμακον καὶ προσκαλέσας τὸν ἐπίσκοπον τῆς Μεσσήνης ἐγνωστοποίησε δι' αὐτοῦ τῷ Βονέλλῳ, ὅτι ὁ ναύαρχος ἦτο ἐν τῷ οἴκῳ του.

Ὁ Μαῖων, ἀφοῦ πολλοὺς θερμοὺς ἀγάπης λόγους ἀντήλλαξε μετὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ἀπῆλθεν.

Ἡ νύξ ἦτο σκοτεινὴ, οὐδεὶς δὲ τῶν ἀκολούθων τοῦ ναυάρχου ἐφοβεῖτο ἐνέδραν. Ἀλλὰ, μόλις οὗτος ἐφθασε παρὰ τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Ἀγάθης, ὁ Βονέλλος ἐπέπεσε κατ' αὐτοῦ κραυγάζων :

— Ἀπόθανε, προδότα καὶ μοιχὲ τοῦ βασιλέως μου.

Ὁ Μαῖων ἀπέκρουσε τὴν πρώτην προσβολήν, ἀλλὰ κατὰ τὴν δευτέραν, τραυματισθεὶς καιρίως, ἔπεσεν.

Ἐνῷ δ' ἐκεῖνος, δολοφονηθεὶς, ἀπέθνησκεν ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ, ὁ ἀρχιεπίσκοπος—ὥσπερ τοιαύτη ἦτο ἡ βουλή τῆς Θεῆας Προνοίας—ἐν μέσῳ φοβερῶν σπασμῶν καὶ φρικωδῶν ἀλγηδόνων ἐξέπνεεν.

Ὁ Βονέλλος ἀπέδρα· ὁ δὲ βασιλεὺς, μαθὼν τὸν θάνατον τοῦ εὐνοουμένου του, ὠργίσθη μεγάλως, ἔτι δὲ μᾶλλον ἡ βασιλισσα.

Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ὁ Γουλλιέλμος, γνοὺς τὸν δόλον τοῦ Μαῖωνος, ἐν τῷ ταμείῳ τοῦ ὁποῖου εὗρεθῇ βασιλικὸν στέμμα, προσεκάλεσεν εἰς τὴν αὐλὴν τὸν Βονέλλον, λαβὼν αὖθις αὐτὸν ὑπὸ τὴν εὐνοίαν του.

Τὸ μῖσος ὁμῶς τῆς βασιλείσεως ἠγρύπνει κατ' αὐτοῦ, καὶ βασιλέα καχύποπτον δύναται τις νὰ πείσῃ εὐκόλως ὅτι ἰσχυρὸς καὶ τολμηρὸς αὐλικὸς εἶναι προδότης. Ὁ Βονέλλος, προκισθανθεὶς τὴν καταιγίδα, ἐχάλκευσε νέαν συνωμοσίαν, εἰς ἣν προσεῖλκυτε τὸν κόμητα Σίμωνα καὶ τὸν Ταγκρέδην τοῦ Λέτσε, συγγενεῖς τοῦ βασιλέως, οἵτινες, κατὰ διαταγὴν τούτου, ἦσαν φυλακισμένοι, μετὰ πολλῶν ἄλλων ἐκ τῶν κυριωτέρων βαρόνων τῆς νήσου, — μεθ' ὧν ἔδραμεν εἰς τὸ φρούριον αὐτοῦ Μιστρέττον, ὅπως ἐξοπλίσῃ καὶ ἐπισιτίσῃ αὐτό. ὅπου ἐν ἀποτυχίᾳ ἠδύνατο νὰ καταφυγῇ ἐξασφαλίζων τὴν σωτηρίαν του.

Ἐνῷ δὲ διέμενεν ἐκεῖ, στρατιώτης τις, ἐκ τῶν μεμνημένων τὰ τῆς συνωμοσίας, ἀνεκοίνωσεν ἀσυνέτως τὰ τεκταινόμενα εἰς ἓνα τῶν συστρατιωτῶν του, καὶ τοῦτο ἐξηνάγκασε τοὺς συνωμώτας νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐξέγερσιν.

Γαθαρέττος, ὁ δεσμοφύλαξ τοῦ κόμητος Σίμωνος καὶ τοῦ Ταγκρέδου, ἐξήγαγεν αὐτοὺς κατὰ τὰ συμπεφωνημένα τῶν φυλακῶν, καὶ οὗτοι μετὰ πολλῶν ἄλλων ἔδραμον εἰς τὰ δώματα τοῦ βασιλέως.

Ὁ Γουλλιέλμος ἐκάθητο διαλεγόμενος ἡσυχῶς μετὰ τοῦ Ἑρρίκου Ἀριστίπου. Ἰδὼν δὲ τὸν Σίμωνα καὶ τὸν Ταγκρέδην, ὠρρίσθη διότι ἄνευ τῆς διαταγῆς του παρουσιαζόντο εἰς αὐτόν, καὶ ἤρχισε νὰ τοὺς ἀπειλῇ. . . εἴτα ἔφυγεν. . . ἀλλ' ὁ κόμης τῆς Λεζίνας καὶ ὁ Ροβέρτος Βοβένσιος, ἀνθρωποὶ θηριώδεις, σπασάμενοι τὰ ξίφη καὶ καταδιώξαντες, συνέλαβον αὐτὸν καὶ ἤθελον νὰ τὸν φονεύσωσι. . . καὶ θὰ τὸν ἐφόνευον, ἂν μὴ ὁ Ρικάρδος Μάνδρας κωλύσας αὐτούς, τὸν ἔσωξεν, ὁδηγῆσας αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν.

Τότε οἱ συνωμῶται, παραλαβόντες τὸν πρωτότοκον υἱὸν τοῦ Γουλλιέλμου Ροβέρτον, τὸν ἠνάγκασαν νὰ ἱππεύσῃ, καὶ περιγαγόντες ἀνὰ τὴν πόλιν ἀνεκέρηξαν αὐτὸν βασιλέα.

Ὁ Γουαλιτέρης, ἀρχιδιάκονος τῆς Κεφλοῦς, διὰ μακρῶν ἐξέθετο τὰ ἐγκλήματα τοῦ Γουλλιέλμου καὶ ἐξῆρε τὰς ἀρετὰς τοῦ Ροβέρτου, αἵτινες πολλὰ ὑπισχνούντο τὰ καλὰ. . . ὁ δὲ λαὸς ἐπευφήμει! . . . ἀλλ' ὁ Βονέλλος δὲν ἐφάνετο, καὶ ἄνευ ἀρκούσης ἐνόπλου δυνάμεως αἱ συνωμοσίαι δὲν ἐπιτυγχάνουσιν.

Ὁ Ταγκρέδης ἀπῆλθεν, ὅπως ἐπισπεύσῃ τὴν ἔλευσίν του. . . Ἀλλ' εἶχον παρέλθῃ

τρεις ημέραι, καὶ οὕτε ὁ Βονέλλος, οὕτε ὁ Ταγκρέδης ἐφαίνοντο. . . Ρομουάλδος ὁ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Σαλέρνου, Ροβέρτος ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Μεσσήνης, ὁ ἐκλεκτός τῶν Συρακουσῶν, καὶ ὁ ἐπίσκοπος τῆς Μαζάρας, εἴτε διότι ἐκ τῆς γενομένης μεταβολῆς εἶχον ζημιωθῇ, εἴτε διότι ἤλπίζον νὰ ὠφεληθῶσι πλείονα ἐκ τινος νέας, ἐπεισαν τοὺς κατοίκους τοῦ Πανόρμου ν' ἀποφυλακίσωσι τὸν βασιλέα.

Οἱ συνωμόται, ταραχθέντες ἐκ τῆς ταχύτητος μεθ' ἧς ταῦτα συνετελέσθησαν, κατέλιπον τὸ Πάνορμον.

Ὁ Γουλλιέλμος, ὁπλισθεὶς, διέτρεχε τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, ὅπου συναντήσας τὸν Ροβέρτον, ἐρατεινὸν νεανίσκον, ἀποτελοῦντα τὴν χαρμονὴν αὐτοῦ κατὰ τὸ παρελθόν, τότε δὲ πορευόμενον εἰς προὔπαντησίν του καὶ χαίροντα ἐπὶ τῇ ἀποφυλακίσει του, κατελήφθη ὑπὸ τόσον μεγάλῃς ὀργῆς, ὥστε δὲν τὸν ἐθεώρησεν ὡς υἱόν, ἀλλ' ὡς ἐχθρόν, θελήσαντα ν' ἀφαιρέσῃ αὐτῷ τὴν ζωὴν καὶ τὸ στέμμα, καὶ ὀρμήσας ἐπληξεν αὐτὸν κατὰ τὸ στήθος. . . Ὁ νέος ἐξέπνευσε, χωρὶς καὶ νὰ στεναῇ. . . καὶ ὁ λαὸς ἐπευφήμει! . . .

Ὁ Γουλλιέλμος, συναίσθανθεὶς τὸ ἔγκλημα του, ἐξεδύθη τὴν βασιλικὴν χλαμύδα καὶ ἤρχισε νὰ ὀλολύξῃ, ὥσει εἶχεν ἀπολέσῃ τὸν νοῦν.

Ἐκλείσε τὰς θύρας τῶν ἀνακτόρων καὶ προσκαλὼν πάντα διαβάτην διηγεῖτο αὐτῷ τὴν συμφορὰν του.

Ἐν μέσῳ τῆς οἰκογενειακῆς ταύτης λύπης, πᾶσαι αἱ δημόσιαι ὑποθέσεις παρημελήθησαν.

Ὁ Βονέλλος, συγχωρηθεὶς αὐτῇ, νέαν ἐξύφανε συνωμοσίαν.

Ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως περὶ τῆς διαγωγῆς του ταύτης, ἀπήντησεν ἀγέρωχος.

Ὁ Βασιλεὺς ὠπλίσθη· οἱ συνωμόται ἠττήθησαν, καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ἐφονεύθησαν, οἱ δὲ ἐξωρίσθησαν.

Ὁ Βονέλος — ἀφοῦ ἐτυφλώθη καὶ ἀπεκόπησαν τὰ τῶν ποδῶν του νεῦρα, ἀνωθὶ τῶν πτερνῶν — ἐκλείσθη ἐν σκοτεινωτάτῃ εἰρηκτῇ, ἔνθα κλαίων τὴν κακὴν αὐτοῦ μοῖραν, οἰκτρότατον ἀπέθανε θάνατον.

Τὸ ὑπόλοιπον τῆς βασιλείας τοῦ Γουλλιέλμου ὑπῆρξε πλήρης στάσεων, σφαγῶν καὶ δηλητηριασμῶν.

Αἱ καταπίσεις, δι' ὧν ἐβασάνιζε τοὺς ὑπηκόους του, ἦσαν τόσον φρικώδεις, ὥστε καθίστανται ἀπίθανοι.

Ἡ θηριωδία αὐτοῦ ἦτο τοιαύτη, ὥστε δὲν ἐκορύνυτο διὰ τοῦ θανάτου μόνον τῶν ἐχθρῶν του· ἀλλὰ διέτασεν ὅπως οὗτοι κατασπαράσσωνται ὑπὸ βουλιμιόντων κυνῶν ἐν τῇ δημοσίᾳ πλατείᾳ. . . καὶ ὁ λαὸς ἐπευφήμει! . . .

Τῷ 1166, ὁ θάνατος ἔθετο τέλος εἰς ὑπαρξίν, ἥτις καὶ δι' αὐτὸν καὶ διὰ τοὺς ἄλλους εἶχε καταστῇ αὐτόχρομα μᾶστιξ.

Πολλὰ γεγονότα, ἅτινα ἀφηγήθημεν ἀνωτέρω, συνέβησαν ταῦτοχρόνως πρὸς ὅσα μέλλομεν νὰ ἀφηγηθῶμεν κατωτέρω.

Ἄλλ' ἡμεῖς διεχωρίσαμεν αὐτά, τὸ μὲν

διότι δύνανται νὰ χωρισθῶσι, τὸ δὲ διότι οὕτω ἡ εἰκὼν καθίσταται μάλλον ἐνδιαφέρουσα.

Ἄς ἐπανέλθωμεν νῦν εἰς τὸν Φρειδερίκον.

Οὗτος εἶχεν ὀργισθῇ λίαν κατὰ τοῦ Πάπα Ἀδριανοῦ, ἐπὶ τῇ ὑπ' αὐτοῦ μετὰ τοῦ Γουλλιέλμου Ἀ' συνομολογηθείσῃ εἰρήνῃ. Ὁ δὲ Πάπας εἶχεν ὀργισθῇ κατὰ τοῦ Φρειδερίκου, ἐπὶ τῇ καθιεῖρξί τοῦ ἀρχιεπισκόπου τοῦ Λονδίνου. Τὰ σπέρματα ταῦτα τῆς δυσαρρεσκείας κατέληξαν εἰς φανεράν ρῆξιν, ὅτε ὁ Ἀδριανὸς ἐπεμψεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα ἐπιστολάς, ἐν αἷς, ἀφοῦ τὸν ἐνουθέτει αὐστηρῶς, ἔγραφεν αὐτῷ: «ὅτι ὤφειλε νὰ ἐνθυμηταὶ καλῶς ὅτι τὴν αὐτοκρατορίαν ἔλαβεν ὡς ἀξίωμα παρὰ τῆς ἐκκλησίας», ὅπερ ἐσήμαινε Φέουδον.

Εἰς τοῦτο, καίπερ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀρκούν, προσετέθη καὶ ἡ εἰδήσις ὅτι ὁ Ἀδριανὸς διέταξε νὰ ζωγραφῇσιν ἐπὶ τῶν τειχῶν τοῦ Λατερανοῦ τὸν αὐτοκράτορα Λοθάριον Β' γονυπετῇ ἐνώπιον τοῦ Πάπα Ἀλεξάνδρου Β' καὶ ἔχοντα τὰς χεῖρας ἐν ταῖς χερσὶν τοῦ Πάπα Ποντίφηκος, μετὰ δύο λατινικῶν στίχων, ὧν ἡ ἔννοια ἦτο:

«Ἀφίκετο ὁ βασιλεὺς εἰς τὰς πύλας, ἔνθα ὡμοσε πρῶτον νὰ τιμᾷ τὴν Ρώμην, εἴτα ἐγένετο ὑποτελὴς τοῦ Πάπα, εὐδοκήσαντος νὰ θέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὸ στέμμα». — ἐξ οὗ ἐπιστοῦτο ὅτι ἡ αὐτοκρατορία ἦτο ὑποτελὴς τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Ὁ Φρειδερίκος μὴ ἀνεχόμενος τὰς ὕβρεις ταύτας, κατήλθεν αὐτῇ διὰ τοῦ Φρίουλι εἰς Ἰταλίαν.

Ἀφικόμενος εἰς τὴν χώραν τῆς Βρεσκίας, ἐδημοσίευσεν στρατιωτικόν τινα κανονισμόν, περιέχοντα 24 ἄρθρα, ὑπὸ τὸν τίτλον: *Εἰρήνη τοῦ ἡγεμόνος*, — ὅστις, μετὰ τῶν ἄλλων, ἐπέτρεπεν μὲν εἰς τοὺς στρατιώτας νὰ πίνωσι τὸν οἶνον τῶν πολιτῶν, ἀλλ' ἀπηγόρευεν αὐτοῖς νὰ θραύωσι τὰ ἄγγεῖα. . . Εἴτα προσεκάλεσεν ἐνώπιόν του τοὺς Μεδιολανούς, οὓς ἐμφανισθέντας ἠρώτησε διατί ὤκισαν αὐτῇ τὴν Τορτόναν, καθυπέταξαν τὴν Λομελίναν καὶ κατεσκεύασαν ἐκ νέου τὰς ἐπὶ τοῦ Ἀδδᾶ καὶ τοῦ Τικίνου γεφύρας.

Οἱ Μεδιολανοί, μὴ δυνάμενοι διὰ τῶν ὅπλων, ἡμύνοντο διὰ τῶν λόγων.

Ἄλλ' οὐδεμία ἐδόθη εἰς τοὺς λόγους αὐτῶν ἀκρόασις καὶ προσεγράφησαν ἀπὸ τῆς αὐτοκρατορίας. Ὁ Φρειδερίκος, θελήσας νὰ διέλθῃ τὴν γέφυραν τοῦ Κασσάνου, ἀπεκρούσθη. Λαδίσλαος ὁ βασιλεὺς τῆς Βοημίας διήλθε τὸν Ἀδδᾶν παρὰ τὸ Κορνελιάνον.

Οἱ Μεδιολανοί, καταλιπόντες τὴν γέφυραν, ὠπισθοχώρησαν.

Οἱ Γερμανοί, διώκοντες αὐτούς, ἐξεπόρησαν τὰ φρούρια τοῦ Τρέτσου καὶ τοῦ Μελενιάνου καὶ ἔφθασαν εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Λόδι.

Ἐκεῖθεν ὁ Ἐβέρτος τῆς Βουτένας, φρονῶν ὅτι ἡδύνατο νὰ καταλάβῃ ἐξ ἀπροόπτου τὸ Μεδιόλανον, παραλαβὼν χιλίους ἱππεῖς, ὤδευσε κατὰ τῆς πόλεως ἐκείνης. . . Ἄλλ' οὐδεὶς αὐτῶν ἐπέζησεν, ὅπως φέρῃ εἰς τοὺς ἄλλους τὴν ἀγγελίαν τοῦ ὀλέθρου των.

Ὁ Φρειδερίκος ἐξεστράτευσε πανστρατιᾷ κατὰ τοῦ Μεδιολάνου· ἀλλ' ἰδὼν ὅτι ἡ πολιορκία ἦτο δυσχερὴς, ἀπεφάσισε ν' ἀποκλείσῃ αὐτό. Διήρесе τὸν στρατὸν αὐτοῦ εἰς ἑπτὰ σώματα, ἅτινα ἐτοποθέτησεν ἀπέναντι τῶν ἐπὶ τῆς πόλεως πυλῶν.

Οἱ Μεδιολανοί, ποιήσαντες ἔξοδον, διέσκόρπισαν τὸ ὑπὸ τὸν Κορράδον κόμητα Παλατίνον σῶμα, ὅστις ὁμως, ἐνισχυθεὶς ἐγκαίρως ὑπὸ τοῦ Λαδίσλαου τῆς Βοημίας, κατάρθρωσεν ἐπὶ τέλους νὰ τοὺς ἀποκρούσῃ μετὰ μεγάλων ἀπωλειῶν.

Μάτην τεσσαράκοντα Μεδιολανοὶ ὑπερήσπισαν ἡρωικώτατα, κατὰ στρατοῦ ἐκατοντακισχιλίων ἀνδρῶν, ἀρχαίαν τινα ἀψίδα, οὖσαν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στρατοπέδου. . . μάτην οἱ πολῖται νέας ἀπεπειράθησαν ἐξόδους, ὧν τινες ἐπέτυχον.

Τὸ Μεδιόλανον ἠναγκάσθη νὰ ὑποκύψῃ.

Ὁ κόμης τῆς Βλανδάρτας Γουίδος, μεσολαβήσας, συνωμολόγησε τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1158 συνθήκην, δι' ἧς οἱ Μεδιολανοὶ ὑπεχρεώθησαν νὰ ἐξακολουθῶσι καταβάλλοντες τοὺς βασιλικούς λεγομένους φόρους, νὰ πληρώσωσι 9000 ἀργυρὰ μάρκα καὶ νὰ παραδώσωσι εἰς τὸν αὐτοκράτορα 300 ὁμήρους· οὗτος δέ, ἀντὶ τούτων, παρεχώρει αὐτοῖς αὐτοδιοίκησιν, ἀρκούμενος εἰς μόνον τὸν ὄρκον τῆς πίστεως. Μεθ' οὗ συνεκλήθη αὐτῇ, κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ ἁγίου Μαρτίνου, δίκαια ἐν Ρογκάλιξ, ὅπου παρέστησαν, προσκληθέντες ὑπὸ τοῦ Φρειδερίκου, καὶ οἱ δύο διάσσημοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νομοδιδασκαλοι, Βούλγαρος καὶ Μαρτίνος, μᾶθηται τοῦ Ἰνερρίου ὅτινες ἠρωτήθησαν, ἂν ὁ αὐτοκράτωρ ἦτο κύριος τοῦ κόσμου.

Τὸ ζήτημα τοῦτο προῦκάλεσε σφοδρὰν συζήτησιν. Ὁ μὲν Μαρτίνος ἀπεφάνθη καταφατικῶς· ὁ δὲ Βούλγαρος, ἀποφατικῶς.

Λέγεται ὅτι ὁ λόγος, ὃν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐξεφώνησεν ὁ Μαρτίνος, ἤρесе τόσον εἰς τὸν Φρειδερίκον, ὥστε οὗτος ἀφιπεύσας προσήνεγκεν αὐτῷ τὸν ἵππον του δῶρον, — ὅπερ ἰδὼν ὁ Βούλγαρος ἐποίησεν ὡραῖον λατινικὸν λογοπαίγνιον, εἰπὼν: *Amisi equum, propter aequum*. . . ἦτοι: ἀπώλεσα τὸν ἵππον, ὑπερασπίσας τὸ δίκαιον.

Ὁ Βάρτολος, ὁ ἀετὸς οὗτος τῶν τε ἀρχαίων καὶ νεωτέρων νομοδιδασκάλων, ἐν ἐποχῇ μεταγενεστέρᾳ, ἐχαρακτήρισεν ὡς αἰρετικὸν πάντα, ὅστις ἤθελε τολμήσῃ νὰ ὑποστηρίξῃ γνώμην ἐναντίαν, — ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι ἐν τῷ νομικῷ λεξικῷ αἰρέσεις σημαίνει *γενναίωψυχίαν*. . . καὶ εἶναι μία ἔτι ἀπόδειξις ὅτι ἐκάστη τέχνη ἔχει ἰδιαιτέρους ὅρους, τοὺς νῦν καλουμένους *τεχνικούς*! . . . Ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς διαίτας ταύτης στηριζόμενος ὁ Φρειδερίκος διεξεδίκει τοὺς βασιλικούς φόρους καὶ ἰδιοποιεῖτο τὸ δικαίωμα τῆς ἀποστολῆς τοποτηρητῶν εἰς τὰς λομβαρδικὰς πόλεις, ὅπως διοικῶσιν αὐτάς κατὰ τὴν θέλησίν του. Μεθ' ὅλους δὲ τοὺς ὅρους τῆς πρὸ μικροῦ ἐν Μεδιολάνῳ συνομολογηθείσης συνθήκης, ἐπέμενε νὰ συμπερι-

λάβη καὶ τὴν πόλιν ταύτην ἐν ταῖς ἀποφάσεσι τῆς διαίτης, ἀπέστειλε μάλιστα καὶ τοποτηρητήν, ὅπως τὴν διοικεῖ, ὅστις ὅμως δαρεῖς ἀνηλεῶς ἐπανήλθεν εἰς αὐτὸν μετ' οὐ πολὺ, ἐκδιωχθεὶς ἐπισχύντως τῆς πόλεως.

Ὁ Φρειδερίκος, συγκαλέσας δικάσαν ἐν Ἀντιμάχῳ, προέγραψεν αὐτοῖς τοὺς Μεδιολανούς ἀπὸ τῆς αὐτοκρατορίας. Οὗτοι δέ, ἐνωθέντες μετὰ τῶν κατοίκων τῆς Κρέμας, περσευάσθησαν πρὸς ἄμυναν.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἐπολιόρκησε τὴν Κρέμαν. Κατέσφαζεν ἀνοσίως πάντας τοὺς εἰς χεῖρας τοῦ περιπίπτοντας αἰχμαλώτους· ἀνῆρτησε δὲ πολλοὺς τῶν οὐμῶν ζώντας περὶ τινὰ πύργον, ὅπως φέρῃ αὐτὸν ἀσφαλῶς κατὰ τῆς πόλεως· ἀλλ' οἱ πατέρες τῶν δυστυχῶν ἐκείνων, ἀκλόνητοι ἐν τῇ ὑπὲρ πατρίδος ἀποφάσει των, ἐξηκόντιζον λίθους καὶ ὅπλα, προσπαθοῦντες ν' ἀποκρούσωσιν αὐτόν, διὰ τοῦ θανάτου τῶν τέκνων των.

Ὁ πύργος ἠναγκάσθη ἐπὶ τέλους νὰ ὀπισθοχωρήσῃ, ἀλλὰ πλήρης ἐγκεφάλων καὶ αἵματος... ἡ δὲ γενναία ἐκείνη παιδοκτονία ἐβάρυνεν ἐπὶ τοῦ Φρειδερίκου, ὡς κατάρρα... Καὶ ὅμως οἱ τόσοι ἄγωνες ἐπέβησαν μάταιοι... ἡ πόλις προδοθεῖσα ἡλώθη... καὶ ἐπυρπολήθη.

Ἀλλὰ, παραλείποντες ταῦτα, ἂς ἀφηγηθῶμεν γεγονός, ὅπερ ἂν μὴ ἦναι ἐνδοξότερον, εἶναι τοῦλάχιστον ἦσσαν ἀξιόθρηνητον διὰ τὰ ἰταλικά ὅπλα... Τὴν 9 Αὐγούστου 1160, ὁ Φρειδερίκος, πληροφορηθεὶς ὅτι οἱ Μεδιολανοὶ εἶχον ἐκστρατεύσῃ, ἔδραμε κατ' αὐτῶν, ἄγων καὶ τοὺς ἐκ Νοβάρας, Παύας καὶ Κώμου, συμμάχους, καὶ ἄλλους πολλοὺς. Εὐνοηθεὶς ὑπὸ τῆς τύχης, κατῴρθωσε νὰ τοὺς περικυκλώσῃ.

Ὁ ὀλεθρὸς των ἐφαίνετο ἄφευκτος... Ἀλλ' οἱ Μεδιολανοὶ, μηδὲν ἐκ τούτου πτοηθέντες, διηρτήθησαν εἰς δύο σώματα καὶ περιέμειναν στερεῶ τῷ ποδὶ τὸν ἐχθρόν.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΠΑΥΛΟΣ ΛΙΝΔΑΟ

ΕΛΕΝΗ ΓΙΟΥΓΚ

[Συνέχεια]

Ἡ Ἑλένη, ἥτις οὐδόλως εἶχε κινηθῇ, ἔστρεφεν αὐτῇ τὰ νῶτα καὶ ἐπομένως δὲν παρετήρησε τὴν κίνησίν του.

Ἦτο πολυτιμότερον προσευχητάριον τοῦ ΙΕ' αἰῶνος, καλλιτεχνικῶς ἐπὶ παπύρου γεγραμμένον· τὰ ἄκρα, ἡ κορυφή, ὡς καὶ αἱ ἐπιγραφαί, ἦσαν τόσῳ λεπτῶς ἐπὶ ξύλου δρυὸς κεχαραγμένα, ὥστε εὐκόλως ἀνεγνώριζε τις τὴν πολυετῆ ἐργασίαν καὶ ὑπομονήν, τίς οἶδε τίνος καλογήρου, τὸ δὲ δέμα, ἐξ ἐσφυρηλατημένου χρυσοῦ, δὲν ὑπελείπετο ποσῶς τοῦ ὅλου, κατὰ τὴν τέχνην καὶ τὴν πολυτέλειαν· ἐπ' αὐτοῦ ἦσαν ἐσπαρμένοι πληθὺς πολύτιμοι λίθοι θαυ-

μασίως συνδεδεμένοι, εἰς δὲ τὰ τέσσαρα αὐτοῦ ἄκρα ἦτο γεγλυμμένον τὸ στοιχείον Π ὑπὸ ἡγεμονικὸν στέμμα.

— Τί λαμπρὸν προσευχητάριον ποὺ ἔχεις Ἑλένη, ἀνέκραξεν ὁ πρίγκηψ, ἀφοῦ ἐπὶ πολὺ τὸ ἐθαύμασε.

— Ναί, εἶνε τὸ προσευχητάριον τῆς μητρός μου, ἀπῆντησεν αἰφνιδίως στραφεῖσα καὶ προφανῶς τεταραγμένη, τὸ μόνον ἐνθύμιον, τὸ ὅποῖον ἔχω ἐκ μέρους τῆς, σήμερον φαίνεται θὰ ἤμουν πολὺ ἀφηρημένη καὶ τὸ ἄφησα ἐκεῖ, διότι συνήθως τὸ φυλάττω.

— Δὲν πιστεύω νὰ ἐφάνην ἀδιάκριτος, προσέθηκεν ὁ πρίγκηψ, ἐνῶ συγχρόνως ἀπέθετεν αὐτὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Καθόλου, εἶνε πολὺ ὠραῖον παρατήρησέ το.

— Εἶνε θαυμάσιον, ἐπανελάθεν ἐλεῖνος, περιεργαζόμενος αὐτό, καὶ βεβιαῶς ἀνῆκει εἰς ἡγεμονικὴν οἰκογένειαν... τὸ στέμμα αὐτό.

— Ἀναμφιβόλως ἡ μητέρα τὸ ἡγόρασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀπὸ κανένα παλαιοπώλην. Ἀκριβῶς δὲν γνωρίζω, ἀλλὰ καθ' ὅσον ἐνθυμούμαι, τὸ ἐκράτει πάντοτε ἡ μήτηρ μου καὶ διὰ τοῦτο μοῦ εἶνε πολύτιμον, ποτὲ ὅμως δὲν ἐζήτησα νὰ μάθω ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύθη.

— Ἀλλὰ τοιοῦτο πρᾶγμα νὰ πωληθῇ πολὺ δύσκολον μοῦ φαίνεται, προσέθηκεν ὁ πρίγκηψ δυσπιστῶν, ἐνῶ συγχρόνως τὸ ἀπέθετεν εἰς τὴν θέσιν του.

— Τίς οἶδε! πιθανὸν κακοήθης υἱός... ἀπῆντησεν ἡ Ἑλένη μετὰ προσπεποιημένης ἀδιαφορίας, ἥτις δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ Ριχάρδου.

— Ἀλλὰ πῶς; τὴν ἠρώτησεν.

Ἡ Ἑλένη εἶχεν ἐγερθεῖ, ἤδη ἴσταντο ἀντιμέτωποι.

— Ριχάρδε! ἀνέκραξεν ἡ Ἑλένη συγκεκινημένη, δὲν θέλω ποτὲ νὰ μετανοήσῃς, διότι με ἐγνώρισες· πρὸ ὀλίγου ἐκ τοῦ μονολόγου σου ἠνόνησα ὅτι πολὺ πιθανὸν νὰ εἶσαι διατεθειμένος νὰ ἀναφέρῃς εἰς τὴν οἰκογένειάν σου περὶ τῆς γνωριμίας μας· αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ποτέ, ἀκουσόν με, φίλτατε, καὶ ἐνθυμήθητι, ὅτι θὰ σοὶ εἴπω — γνωρίζε δὲ ὅτι μόνον τὴν ἀλήθειαν σοὶ λέγω. — Ἐνωσις μεταξύ μας τοιαύτη, δηλαδὴ τὴν ὁποίαν εὐλογεῖ ἡ Ἐκκλησία, εἶνε ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ. ὦ! ναί, ἀκουσόν με, καὶ ἂν ἀκόμη, παραφερόμενος ὑπὸ τοῦ πάθους, ἤθελες ἀπωθήσῃ καὶ περιφρονήσῃ τὸ πᾶν, ὡς καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα, τὸ ὅποῖον ἐκληρονόμησες ἀπὸ τοὺς πατέρας σου ἄγνον καὶ διὰ τὸ ὅποῖον δικαίως σεμνύνεσαι, ὡς ἐλεύθερος δὲ καὶ ἀνεξάρτητος ἤθελες γονυπετήσῃ ἔμπροσθέν μου τεινῶν μοι τὴν χεῖρα, καὶ τότε ἀκόμη, Ριχάρδε, δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ τὴν δεχθῶ. Πίστευσόν με σοὶ λέγω καὶ μὴ με ἐρωτᾷς τὸ διατί.

Τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ἐπρόφερε δι' ὕφους ἀλλοκότου καὶ μετὰ σοβαρότητος· ὁ πρίγκηψ ἔμενεν ἐννεός, ἀμφιβάλλων ἂν ἤκουσε καλῶς ὅ,τι ἐξεστόμισεν ἡ Ἑλένη.

Ὁ Ριχάρδος ἐσφιγξε τόσῳ σφιγκτὰ τὴν

χεῖρα τῆς Ἑλένης, ὥστε αὐτὴ ἐρρίγησε σύσσωμος.

— Ἄς τάφῃσωμεν αὐτὰ πλεον, ἀνέκραξε στραφεῖσα αἰφνιδίως, ἵνα μὴ προδῶσῃ τὴν συγκίνησιν, ἥτις τὴν κατεῖχε, καὶ ἵνα σφογγίσῃ τὰ δάκρυά της, θέλεις νὰ σοὺ παίξω κἄτι τι;

Καὶ πρὶν ἢ περιμείνῃ ἀπάντησιν, ἐκάθησε πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ ἤρξατο ἀνακρούουσα μέλος τι· ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν προσεπάθει νὰ φανῇ ἀτάραχος καὶ χαρίεσσα, δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ κατορθώσῃ καὶ ἀκουσίως τῆς, χωρὶς διόλου νὰ τὸ ἐνόησῃ, ἀπὸ τοῦ εὐθύμου ἐκείνου μέλους μετέβη εἰς νυκτερινὴν τινὰ καὶ λίαν μελαγχολικὴν μονωδίαν τοῦ Σωπῆν ἀποπνεύσαν τὴν μελαγχολίαν, ὅσην ἐξέφραζον κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην οἱ μέλανες ὀφθαλμοὶ τῆς.

Ὁ Ριχάρδος, στηρίζων τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ θρονίου τῆς Ἑλένης, ἠγγίξε σχεδὸν τὸν βραχίονά της καὶ περιβάλλων αὐτὴν διὰ τοῦ περιπαθοῦς βλέμματός του ἐφαίνετο συγκινούμενος εἰς ἕκαστον τόνον τῆς μελαγχολικῆς ἐκείνης μονωδίας.

Ἐντελῶς ἀφηρημένη ἡ Ἑλένη εἶχε τὸ ἀπλανές τῆς βλέμμα ἐστραμμένον πρὸς τὸ βάθος τοῦ δωματίου, τὰ χεῖλη τῆς συνεσφιγμένα, τὸ δὲ στήθος τῆς ἐπαλλεν ἡσυχῶς, ἐνῶ ὁ Ριχάρδος, συγκεκινημένος ἔκυψε καὶ σχεδὸν ἔψυσε διὰ τῶν χειλέων του τὴν ὠραίαν τῆς μελανὴν κόμην.

Μόλις ἤσθάνθη τὴν ψυῆσιν ἐκείνην ἡ Ἑλένη καὶ ῥίγος διέτρεξε κατ' ὅλον τὸ σῶμά της.

Κατέστη ὠρᾶ, ἡ ζωηρότης ἀπωλέσθη τῶν παρειῶν τῆς, οἱ δάκτυλοί της μηχανικῶς ἤδη ἐπλανῶντο ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου, τὸ δὲ βλέμμα εἶχεν ἔτι ἐστραμμένον πρὸς τὸ βάθος τοῦ δωματίου. Ὁ Ριχάρδος κύπτων πάντοτε, αἰσθάνεται τὴν ἀναπνοὴν τῆς καὶ εἰσπνέει μεμαγευμένος τὸ λεπτὸν ἐκεῖνο ἄρωμα, ὅπερ ἀναπέμπει ἡ λατρευομένη γυνὴ ἤδη τὰ φλογερά του χεῖλη ἐγγίζουσι τὴν ψυχρὰν παρειὰν τῆς. Ἐνῶ δ' ἐκείνη τρέμει, ὁ Ριχάρδος θαυπευτικῶς στρέφει τὴν κεφαλὴν τῆς· τὸ βλέμμα του ἀντικρύζει τὸ ἰδικόν της· ἤδη πλησιάζουσιν ἀλλήλους καὶ τὰ τρέμοντα χεῖλη των ἐνοῦνται εἰς περιπαθεῖς ἐρωτικὸν φίλημα. Οἱ δάκτυλοί της ἐγκαταλείπουσι τὰ πληκτρα, αἱ χεῖρές της ἀδρανῶς πίπτουσιν ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ κλίνει τὴν κεφαλὴν ὡς πληγωθὲν πτηνόν. Ὁ Ριχάρδος τῇ ψιθυρίζει κἄτι τι μαγευτικόν, τρυφερόν, ἀκατανόητον, καὶ τὴν φιλεῖ καὶ πάλιν.

Ἡ Ἑλένη τότε ἀνεπήδησεν ὀρμητικῶς τοῦ θρονίου τῆς καὶ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν. Ἐφαίνετο ὅτι ἦτο ἀπαραίτητος δι' αὐτὴν ἡ βιξία ἐκείνη κίνησις, διότι ἦν λίαν στενωχωρημένη, ἐνῶ δὲ ὁ Ριχάρδος περιέβαλλε διὰ τοῦ βραχίονος τὴν κομψὴν αὐτῆς ὀσφύν, ἵνα τὴν στηρίξῃ, ἐκείνη στρέφει τὸ πρόσωπον καὶ ἀτενίζει αὐτόν διὰ παρατεταμένου βλέματος, μεστοῦ ἔρωτος. ἐνῶ συγχρόνως τὰ χεῖλη τῆς ἐμειδίων μειδίαμα ἀπεικονίζον ἅπασαν τὴν εὐτυχίαν τῆς.